

MUZNP00PAI19

MĚSTSKÝ ÚŘAD ZNOJMO

Odbor školství, kultury a památkové péče

Obroková 1/12, sídlo nám. Armády 1213/8, 669 22 Znojmo

TCJPP004IWSG

SPIS. ZN.:
Č. J.:
POVĚŘENÁ ÚŘEDNÍ OSOBA:
TEL.:
FAX.:
E-MAIL:
MOB.:

SMUZN 12012/2017/OŠKaPP/Ma
MUZN 65547/2017
Šárka Mandátová
515 216 431
515 216 432
sarka.mandatova@muznojmo.cz
739 389 073

DATUM:

13. 9. 2017

Jihomoravské muzeum ve Znojmě
Došlo: 14. 9. 2017
Číslo: SMH/155/2017
Přílohy:
Referent:

ZÁVAZNÉ STANOVISKO č. 345/2017

Městský úřad Znojmo, odbor školství, kultury a památkové péče (OŠKaPP), jako věcně a místně příslušný správní orgán dle § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, § 10 a 11 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, vydává na základě žádosti, kterou dne 11. 8. 2017 podalo – Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 129/8, 669 02 Znojmo, IČ 00092738 a Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno, IČ 708 88 337, a dle předložené dokumentace nazvané: „Zřícenina hradu Cornštejn - sanace pilíře a zdi - havárie, k. ú. Bítov, parc. č. 68", zpracovaná Ing. Alešem Čeledou a Ing. Holoubkem v měsíci červnu 2017, ve věci nemovitosti ve vlastnictví: Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno, IČ 708 88 337, podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, toto

závazné stanovisko:

Sanace havarijního stavu pilíře a zdiva nového hradního parkánu – **zřícenina hradu Cornštejna** na pozemku par. č. 68 v k. ú. Bítov, který je prohlášenou kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod rejstříkovým číslem 44978/6206 a nachází se v památkové zóně Vranovsko – Bítovsko prohlášené Vyhláškou Ministerstva kultury č. 157/2002 ze dne 2. dubna 2002, o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny, dle předložené výše uvedené dokumentace, se podle § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, považuje z hlediska státní památkové péče za přípustnou za splnění následující podmínek stanovených v souladu s § 9 odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, které zajistí vlastník:

1. Vlastník bude zvát na kontrolní prohlídky. První kontrolní prohlídka, na kterou vlastník přizve také dodavatele prací, se uskuteční před zahájením prací a dále dle dohody při předcházející kontrolní prohlídce.
2. Případné nálezy zazděných kulturně historických cenných kamenných, dřevěných i kovových prvků budou znamenat přerušení prací v nálezovém místě a konzultaci dalšího postupu s přizváním organizace a orgánu památkové péče.
3. Výchozí stav a průběh sanačních prací bude dokumentován pro archivní odborné účely.

Odůvodnění:

Toto závazné stanovisko je vydáváno na základě žádosti ze dne 11. 8. 2017. Podání učinil Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno, IČ 708 88 337, který zastupovalo Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 129/8, 669 02 Znojmo, IČ 00092738.

Součástí podání byla projektová dokumentace. Projekt obsahuje: Technickou zprávu, Situaci, Pohledy - palác, Pohledy – vnější plášť stěny, Pohledy – vnitřní plášť stěny. Dokumentace obsahuje zakreslení

do barevných fotografií a kresebné schéma navrhující sanaci režných kamenných pilířů a zdiva nového parkánu.

Předložená dokumentace navrhuje, že otvory po stropních trámech, respektive dřevěných prvcích a odvodňovací kanálky budou zachovány. Degradované a nesoudržné zdivo (zejména koruna zdi) bude nutné v rozsahu cca 10 cm shora rozebráno a následně zpětně vyzděno z původního materiálu – kamene stejného druhu, barvy a velikosti jako je kámen stávající, pocházející z rozebraných konstrukcí, nebo z kamene nalezeného pod zdí, na maltu o pevnosti v tlaku 5,0 MPa. Větší spáry zdiva budou vyklínovány menšími kameny. Opravovaná koruna zdi bude kopírovat původní tvar koruny. Stávající kamenné zdivo bude důkladně očištěno a následně hloubkově vyspárováno maltou s pevností v tlaku 5,0 MPa. Malta nebude přetahovaná přes límec kamene. Malta bude obsahovat takové přísady, aby ve svém výsledném (zaschlém) stavu byla zabarvena jako okolní zachovalé maltové pojivo. Povrch spár bude zdrsňen kartáčováním. Kaverny ve stávajícím zdivu budou dozděny z původního kamenného materiálu. Dozdívky budou kotveny ke stávajícím konstrukcím skrytými ocelovými trny. Prvky zdiva budou kladeny ve stejném smyslu, jako v okolních částech zachovalého zdiva. U dozdvíky pilíře bude stávající šikmý povrch skalního masivu zazuben, aby nedošlo k usmýknutí dozdvíky. Stávající vegetace bude v nutném rozsahu odstraněna.

Statický stav zachovaných konstrukcí hradebních zdí prostoru věže je podmíněně vyhovující, byť místně však ohrožující až havarijní (pilíř – ohrožující zdraví a života návštěvníků zříceniny hradu). Stěnové konstrukce jsou ve většině v jádru ve stavu dosud staticky bezpečném a zachovalé, hrozí však další trvalý rozvoj poruch korun pláště stěn, případně i lokální havárie daných konstrukcí v blízkém budoucnu.

Cílem sanace této etapy je navázání na tvarosloví s plochým tvarem koruny hradebních stěn s minimem novodobých dozdvíek, bude zachována v maximální míře přirozeně zachovaná nerovinatá linie korun opěrných stěn. Tato koruna bude v tloušťce 10 cm, v tloušťce uvolněných kamenů rozpadem maltového lože, rozebrána a opětovně uložena na původní místo s užitím nového maltového lože a s vyspárováním zhlaví upravené koruny.

OŠKaPP si opatřil výpis z katastru nemovitostí.

Účelem zákona o státní památkové péči je chránit kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví, svědectví dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Zabezpečit zachování, ochranu, zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

Jako podklad pro vydání závazného stanoviska si OŠKaPP v souladu s § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči vyžádal písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, kterou je pro územní obvod Znojmo Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně (NPÚ). Vyjádření obdržel dne 23. 8. 2017 pod č. j. MUZN 65547/2017 (č. j. NPU-371/64391/2017, ze dne 21. 8. 2017, vyhotovil PhDr. Jan Kozdas).

Ze skutečností uvedených ve vyjádření NPÚ vyplývá, že sanaci stávajícího zdiva a stavebních prvků zříceniny lze realizovat. Je nutné zachovat autentický charakter památky sui generis, respektovat stávající materiálové a technologické provedení, minimalizovat zásahy do původního zdiva, omítek a prvků, bez odebírání, výměn, přezdívání a výrazného doplňování materiálu, jednotlivé posouzení stavebně statické lokální nutnosti případných zásahů, využití realizační metody osazení suchomilných drnových korun. Při opravě zříceniny je žádoucí navázat na výsledný vizuální charakter zdiva ve stavu po úplném nebo téměř úplném zániku omítky. Po provedení konzervace s použitím kvalitní prodyšné malty odpovídajícího zbarvení dojde časem ke zpatinování a opadání přebytečné malty, pokud je použita malta, která je měkčí než podklad (kámen, cihla). Při tomto postupu obnovy nedojde k nevratným změnám, které jsou patrné na části zříceniny, která byla opravována, respektive zabetonována v 70. letech minulého století. Tento betonový způsob opravy zříceniny nemůže sloužit jako vzor a zabetonování zříceniny je z dnešního pohledu a stavu poznání kulturně historických hodnot nepřijatelné. U zříceniny je třeba zajistit stabilitu částí objektu, torz zdí, ohrožených partií zdiva. Je třeba zpevnit narušené zdivo, ochránit koruny zdiva a povrchy zdiva. Je třeba používat tradiční historické technologie a stavební postupy a vhodný materiál, starý, na místě nalezený kámen a vápennou maltu.

Na základě zjištěných podkladů OŠKaPP konstatuje, že se jedná pokračování sanace zdiva, která

byla letošním roce realizována na objektu kasáren, koníren a nového paláce zříceniny hradu Cornštejn. Předmětem těchto prací budou dozdivky hlavně pat pilířů a zdiva nového hradního parkánu, sanační vysprávký ploch a korun zdiva s ponecháním stávající struktury a tvarosloví, včetně všech otvorů zvláště okenních, dveřních a po stropních trámech i po středověkém lešení s vkládáním malých kamenů (šíbrů) do spár. Malta ve spárách nebude přetahována přes líc kamenů a bude zabarvena jako středověké zachované maltové pojivo. Pohledově potlačený povrch malty ve spárách bude zdrsněn. Kamenný autentický materiál na tyto práce obnovy bude opět sbírán v místě hradní zříceniny. Patu většího kamenného pilíře, kde hrozí jeho usmýknutí, bude zpevněno pohledově skrytými (zazděnými) kotevními ocelovými trny vrtanými do skalního podloží.

Kontrolní prohlídky v průběhu provádění prací bude OŠKaPP vykonávat v rámci dozoru v souladu s § 29 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Požadavek na svolávání pravidelných kontrolních prohlídek má oporu v zákoně, zejména § 29 a 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace a dohled orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění, či upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní prohlídky lze tedy považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy. OŠKaPP dále konstatuje, že podmínky byly stanoveny s přihlédnutím ke skutečnosti, že zřícenina hradu Cornštejn je prohlášenou kulturní památkou, která je v souladu s § 1 zákona o státní památkové péči chráněna jako nedílná součást kulturního dědictví lidu, svědectví dějin, významný činitel životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Podmínky byly stanoveny s cílem zabezpečit zachování, ochranu a vhodné společenské uplatnění kulturní památky v souladu s účelem zákona o státní památkové péči, aby úpravy kulturní památky byly řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení její existence, hmotné podstaty, k jejímu přiměřenému využití a dalšímu zhodnocování jejich výtvarných a dokumentárních funkcí.

OŠKaPP dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, nedal účastníkům řízení před vydáním závazného stanoviska možnost vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska, protože žádosti v plném rozsahu vyhověl.

Z ustanovení § 14 odst. 7 lze dovodit, že zákon o státní památkové péči umožňuje k týmž zamýšleným pracím vydat více závazných stanovisek, které budou odpovídat podrobnosti předkládaných dokumentací.

Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci, v souladu s § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., již od doby přípravy stavby povinni záměr oznámit Archeologickému ústavu (Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., Čechyňská 363/19, 602 00 Brno, sekretariat@arub.cz) a umožnit jemu nebo jiné oprávněné organizaci provést záchranný archeologický výzkum.

Povinnost investorů a vlastníků nemovitostí ve vztahu k archeologickým výzkumům a jejich průběh jsou upraveny ve výše uvedeném ustanovení § 22 zákona o státní památkové péči a proto není do tohoto procesu zasahováno prostřednictvím stanovení podmínek ve výroku tohoto závazného stanoviska (viz rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru regionálního rozvoje ze dne 15. 12. 2014, Sp. zn.: S-JMK 121593/2014 ORR).

OŠKaPP upozorňuje na ustanovení § 23 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. V souladu s tímto ustanovením, dojde-li při výkopových pracích k archeologickému nálezu, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu AV ČR nebo nejbližšímu muzeu. Oznámení o archeologickém nálezu je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k nálezu.

Vzhledem k tomu, že nejsou stanoveny žádné podmínky, které je povinen zastoupený sám osobně vykonat, je doručováno toto závazné stanovisko v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, pouze zástupci.

Poučení:

Toto závazné stanovisko je úkonem učiněným na základě zákona o státní památkové péči a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Jeho obsah lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu příslušného rozhodnout ve věci samé, pro které je toto závazné stanovisko podkladem vyhotoveným dotčeným orgánem.

Nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který závazné stanovisko vydal, tj. krajský úřad.

Městský úřad Znojmo
odbor školství, kultury
a památkové péče

-4-

Šárka Mandátová
referen OŠKaPP

Příloha: projektová dokumentace

Obdrží následující vlastníci a jejich zástupci:

Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvková organizace, Přemyslovců 129/8, 669 02 Znojmo,
IČ 00092738

Zasílá se na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno